TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI BOSH PROKURATURASI HUZURIDAGI IQTISODIY JINOYATLARGA QARSHI KURASHISH DEPARTAMENT

“RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA’MINLASH: MUAMMOLAR VA YECHIMLAR

MAVZUSIDAGI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY ANJUMANI TO‘PLAMI

FUQAROLAR PLASTIK KARTALARI KIBRXAVFSIZLIGINI TA’MINLASH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH” (MY CARD MOBIL ILOVASI)

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA SUN'IY INTELLEKT

Ilmiy elektron jurnal

Elektron nashr. 329 sahifa.
2026-yil, fevral.

Bosh muharrir:
Mo‘minov Baxodir Boltaevich

Bosh muharrir o‘rinbosari:
Nasimov Rashid

Muharrir:
Ulug‘ova Baxtiniso Norpulatovna

Musahhih:
Ulug‘ova Baxtiniso Norpulatovna

Dizayner:
Egamberdiyev Elyor

Tahrir hay’ati:

1. Mo‘minov Bahodir (hay'at raisi)
2. Rashid Nasimov (hay'at raisi o‘rinbosari)
3. Marat Raxmatullayev (O‘zbekiston)
4. Muxammadjon Musaev (O‘zbekiston)
5. O‘tkir Xamdamov (O‘zbekiston)
6. Ali Xikmet (AQSh)
7. Dmitriy Rodionov (Rossiya)
8. Dilnoza Muhammadieva (O‘zbekiston)
9. Gayrat Ishanxodjaev (O‘zbekiston)
10. Nodir Rahimov (O‘zbekiston)
11. Akmal Abdusalomov (J. Koreya)
12. Xamza Eshankulov (O‘zbekiston)
13. Iles Xujayarov (O‘zbekiston)
14. Mexriddin Raximov (O‘zbekiston)
15. Murodjon Sultanov (O‘zbekiston)
16. Bekmurodov Ulug‘bek (O‘zbekiston)
17. Alisher Qobilov (O‘zbekiston)
18. Iroda Abdullaeva (O‘zbekiston)
19. Burova Ekaterina (Rossiya)
20. Xodiyeva Gulmira (O‘zbekiston)
21. Sultonboyeva Munira (O‘zbekiston)

Jamoatchilik kengashi:

1. Gul Tokdemir (Turkiya)
2. Umid Axmedov (Daniya)
3. Marko Porta (Italiya)
4. Xristo Beloev (Bolgariya)
5. Muxriddin Muhitdinov (J.Koreya)
6. Boshtyan Brumen (Sloveniya)
7. Bibigul Koshoeva (Qirg‘iziston)
8. Olga Dzyabenko (Ispaniya)
9. Stefani Estlund (Lyuksemburg)
10. Sanjar Iskandavor (O‘zbekiston)
11. Aydos Sarsembayev (Qirg‘iziston)
12. Svetomir Vasilev (Bolgariya)
13. Pap Solt (Vengriya)

MUNDARIJA

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA MOLIYA SOHASINING INNOVATSION RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI 7
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, Mamadyarovna Go'zal Norboyevna
MOLIYAVIY INKLYUZIYA VOSITALARI ORQALI CHEKKA HUDUDLARDA IQTISODIY FAOLLIKNI OSHIRISH MEXANIZMLARI..... 13
Eshov Mansur Po'latovich
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI BOSH PROKURATURA HUZURIDAGI IQTISODIY JINOYATLARGA QARSHI KURASHISH DEPARTAMENTI FAOLIYATI VA UNING MAMLAKAT IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDAGI O'RNI. 20
Babadjanov Atxam Axmadjanovich
ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫМИ ПРОЦЕССАМИ ДЛЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ 26
Ахмедов Самандар Сайфуллоевич
IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDA BOJXONA XIZMATINING FISKAL FAOLIYATIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI.. 32
Farxodov Farrux Furqatovich, Toshpo'lotova E'zoza Latifjonovna
SOLIQ MA'MURCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI YASHIRIN IQTISODIYOT ULUSHINI QISQARTIRISH YO'LLARI 38
Mamatkulov Salimjon Raxmonkulovich
IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDA BOJXONA TO'LOVLARINI UNDIRISHNI RAQAMLASHTIRISHNING AYRIM MASALALARI 43
Pardayev To'lqin Nasirovich
QARZ MUNOSABATLARINI RAQAMLASHTIRISH: IQTISODIY VA HUQUQIY MUNOSABATLARDAGI AHAMIYATI VA ISTIQBOLLARI 47
Quramboev Jamshid Rashid o'g'li
EVALUATING THE EFFICIENCY OF COMMERCIAL BANKS IN UZBEKISTAN USING A MULTIPLE LINEAR REGRESSION MODEL 50
Rakhimberdiev Kuvonchbek Bakhtiyorovich
TASHQI SAVDO OPERATSIYALARIDA DEBITOR QARZDORLIKLARNI BOSHQARISHNING RAQAMLI MODELI VA RISK-MONITORING TIZIMI 56
Tashmuxamedov Dilmurod Mirabzalovich
WAYS TO REDUCE THE RISK OF DIGITAL ATTACKS IN BANKING AND GOVERNMENT FINANCIAL SYSTEMS 62
M.N. Umarova
MOLIYALASHTIRISH MANBALARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISH KICHIK BIZNES IQTISODIY XAVFSIZLIGINI MUSTAHKAMLASH OMILI SIFATIDA 69
Abduxakimov Eldor Djaloliddinovich
TADBIRKORLIK VA KICHIK BIZNESDA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHNING NAZARIY MASALALARI 76
Aliyev Yashnarjon Egamberdiyevich
MAHALLIY GILAM ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH VA IQTISODIY XAVFSIZLIKDA TAHDIDLARNI KAMAYTIRISH YO'LLARI 81
Arziyeva Sevinch Shomurot qizi
TASHQI SAVDODA XATARLARNI KAMAYTIRISHDA SAVDONI MOLIYALASHTIRISH VOSITALARIDAN FOYDALANISH 85
Babadjanov Shuhrat Atxamovich
KORXONALAR IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING KONTSEPTUAL VA METODOLOGIK ASOSLARI 92
Jamoliddinov Jobirbek Bohodir o'g'li
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING MOLIYAVIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING METODOLOGIK JIHATLARI 97
Karimov Alibek Valiyevich
KICHIK BIZNES KORXONALARIDA ISHLAB CHIQARISH OMILLARI NOMUTANOSIBLIGINING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRINI BAHOLASH VA UNI BARTARAF ETISH MEXANIZMI 102
Kaypnazarova Gulshad Xojamuratovna
КРИТЕРИИ ОЦЕНКИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В МАЛОМ БИЗНЕСЕ С ПОМОЩЬЮ SWOT-АНАЛИЗА 108
Набиев Бехзод Шавкатович
TADBIRKORLIK VA KICHIK BIZNESNING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH HAMDA QO'LLAB-QUVVATLASHNING ILMIY-AMALIY JIHATLARI 114
Tashmuxamedova Yayra Atxamovna, Teshayev Sayimbek
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNI MOLIYALASHTIRISH ORQALI AHOLI BANDLIGINI OSHIRISH YO'LLARI 120
Toxirova Mushtariybegim Yashnarjon qizi
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARIDA MOLIYAVIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASH STRATEGIYASI 124

Tursunov Bobir Ortikmirzayevich, Umarova Nargiza Xoldarovna
РАЗРАБОТКА ЭФФЕКТИВНОЙ СТРАТЕГИИ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ТЕКСТИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ 134

Турсунов Бобир Ортикмирзаевич
KIMYO SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA’MINLASHDA MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH 141

Tursunxo‘jayev Sardor Jamoliddin o‘g‘li
MAMLAKAT QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARI MOLIYAVIY XAVFSIZLIGIGA TA’SIR ETUVCHI OMILLARNING EKONOMETRIK TAHLILI 147

Umarova Nargiza Xoldarovna
YENGIL SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGIGA TA’SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI 154

Sadriddinova Nigora
RAQAMLI MOLIYAVIY INKLYUZIYA VOSITALARI ORQALI TUMANLAR O‘RTASIDAGI IJTIMOIY FARQNI KAMAYTIRISH MODELI 162

Xakimov Ziyodulla Ahmadovich, Tursunov Bobir Ortikmirzayevich, Adashaliyev Baxtiyorjon Valisher o‘g‘li
O‘ZBEKISTONDA YASHIRIN IQTISODIYOT KO‘LAMINI QISQARTIRISHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING O‘RNI 170

Jaloliddinov Anvar Jaloliddin o‘g‘li
YASHIRIN IQTISODIYOT KO‘LAMINI QISQARTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH: O‘ZBEKISTON BOJXONA ORGANLARI TAJRIBASI 176

Makkamov Z.X., Soatov S.S.
RAQAMLI PLATFORMALAR ORQALI XALQARO SAVDODA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA’MINLASH MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH MEXANIZMLARI 182

Muxtorov Boburmirzo Bahodir o‘g‘li
RAQAMLI TO‘LOV TIZIMLARI VA ELEKTRON HISOB-KITOBLARNING YASHIRIN IQTISODIYOT ULUSHINI KAMAYTIRISH MEXANIZMLARI 188

Norsafarov Bunyodshoh Muhiddinzoda
PROSPECTIVE INDICATORS FOR MANAGING THE LEGALIZATION OF THE INFORMAL SECTOR AND INFORMAL EMPLOYMENT IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN 192

Qoraboyev Nuriddin Pardaboy o‘g‘li
YASHIRIN IQTISODIYOT KO‘LAMINI QISQARTIRISHDA TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN AHOLIGA KO‘RSATILAYOTGAN BANK XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISHNING RAQAMLI YO‘NALISHLARI 196

To‘patillayeva Gulnoza Sirojiddin qizi
BIG DATA TEXNOLOGIYALARI YORDAMIDA SOLIQ RISKLARINI ANIQLASH VA YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISH IMKONIYATLARI 201

Yakubova Nargiza Tursunbayevna, Maxmudov Jasurbek Ulug‘bek o‘g‘li
SOLIQLAR YOKI BOSHQA MAJBURIY TO‘LOVLARNI TO‘LASHDAN BO‘YIN TOVLASH JINOYATI VA UNING MAMLAKAT IQTISODIY XAVFSIZLIGIGA TA’SIRI 208

Axmedov Zafar Bozorboyevich
DAVLATLARNING IQTISODIY JINOYATCHILIKKA QARSHI KURASHDAGI XALQARO HAMKORLIGI: XALQARO TASHKILOTLAR, FATF STANDARTLARI VA AMALIY MEXANIZMLAR 213

Tashmuxamedova Yayra Atxamovna
IQTISODIY JINOYATLARNI ANIQLASH VA ULARGA QARSHI KURASHISHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYALARNING O‘RNI 221

Faxridinov Zafarjon Faxridin o‘g‘li, Tursunov Bobir Ortiqmirzayevich, Tashmuxamedova Yayra Atxamovna
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI 226

Azlarova Mushtariybegim Abror qizi
RAQAMLI TO‘LOV TIZIMLARI XAVFSIZLIGINI TA’MINLASHDA DAVLAT INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARINING ROLI 232

Kurbonbekova Mohichehra Turobjonovna, Azlarova Aziza Axrorovna
MOLIYAVIY SAVODXONLIK TUSHUNCHASI VA UNING IQTISODIY RIVOJLANISHDAGI O‘RNI 238

Maxmudova Muxlisa Qodirjon qizi, Sattorova Nasiba G‘anijon qizi
AHOLI MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH BO‘YICHA XORIJIY ILMIY YONDASHUVLAR TAHLILI 244

Kurbonbekova Mohichehra Turobjonovna, Muzaffarova Dilbar Mamalatif qizi
MAHALLIY OLIMLAR TADQIQOTLARIDA MOLIYAVIY SAVODXONLIK VA BANK XIZMATLARI MASALALARI 251

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, Maxmudova Muxlisa Qodirjon qizi
BANK PLASTIK KARTALARI VA SHAXSIY HISOB RAQAMLARINI NAZORAT QILISH TIZIMINING NAZARIY ASOSLARI 258

Azlarova Aziza Axrarovna, Sattorova Nasiba G‘anijon qizi
AUTENTIFIKATSIYA SXEMALARINI TAHLIL QILISH VA ULARNING AFZALLIKLARI HAMDA KAMCHILIKLARI 265

Ahmedova Nilufar Shukratovna, Kurbonbekova Mohichehra Turobjonovna
PLASTIK KARTALAR XAVFSIZLIGIGA TA'SIR KO'RSATUVCHI MAVJUD KIBERXAVFSIZLIK TAHDIDLARI TAHLILI 272
Kuziyeva Nargiza Ramazanovna, Maxmudova Muxlisa Qodirjon qizi
ILG'OR XORIJIY MAMLAKATLARDA PLASTIK KARTALAR VA RAQAMLI TO'LOVLAR XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH TAJRIBALARI: FINTECH PLATFORMALARINING QIYOSIY TAHLILI VA MYCARD MOBIL ILOVASINI TAKOMILLASHTIRISH BO'YICHA TAVSIYALAR 278
Kurbonbekova Mohichehra Turobjonovna, Mashrapova Sabina Turobjonovna
AHOLI MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA IJTIMOIY TARMOQLARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEZONLARI VA INDIKATORLARI 285
Eshpulatova Muazzam Barnoyevna
AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH MUAMMOLARI 292
Eshpulatova Muazzam Barnoyevna
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОЦЕНКИ ЦИФРОВОЙ ЗРЕЛОСТИ ЭЛЕКТРОННОЙ КОММЕРЦИИ И ЕЁ ВЛИЯНИЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ 298
Назарова Гулчехра Нурмухамбетовна
ОЦЕНКА ВЛИЯНИЯ ЦИФРОВОЙ ЗРЕЛОСТИ ЭЛЕКТРОННОЙ КОММЕРЦИИ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ УЗБЕКИСТАНА 305
Назарова Гулчехра Нурмухамбетовна
MOLIYAVIY INKLUZIYADA KIBERXAVFSIZLIKNING O'RNI VA UNING BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: BANK MOBIL ILOVALARI MISOLIDA 313
Saydamatova Muxlisabonu Rasuljon qizi
MOLIYAVIY XIZMATLARDAN FOYDALANISHDA SOLIQ SAVODXONLIGINING O'RNI 318
Irgashev Anvar Farxodovich
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ALTERNATIV KREDIT SKORING TIZIMLARINING AHAMIYATI 322
Lazizbek Ravshanov Baxtiyor o'g'li
THE ECONOMIC ESSENCE OF LABOR AND ITS INTERPRETATION IN THE CONTEXT OF INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS 325
Nomozov Ilhomjon Ziyadullah ugli
O'ZBEKISTON KORXONALARIDA BIZNES JARAYONLARINI MODELLASHTIRISH AMALIYOTINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI 328
Qarshiyeva Moxinur Olim qizi
THE ROLE OF RITUALS IN ATTRACTING TOURISTS 331
Freshta Qayoumi
O'ZBEKISTONDA REKREATSION TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-AMALIY O'ZIGA XOS JIHATLARI 333
Po'latova Mavluda Sanjar qizi
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA TARMOQLAR KESIMIDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI BAHOLASH 336
Otajonova Charosxon Polvonquli qizi
MOLIYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARIDAN O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI AMALIYOTIDA FOYDALANISH IMKONIYATLARI VA RIVOJLANISH MUAMMOLARI 340
Valijonov X.A.
IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA KICHIK SANOAT ZONALARIDAGI KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGI MASALALARI 344
Shodmonqulov Kamoliddin Murodillayevich
KIMYO SANOATI KORXONALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGI VA UNI OSHIRISHNING MAKRO DARAJADAGI TAHLILI 347
Suyarov Shahzod Salim o'g'li
INVESTITSIYON MUHITNI SAMARALI BOSHQARISHDA INNOVATSION OMIL TA'SIRCHANLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI 350
To'rayev Jasurali To'rayevich
SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMINI RAQAMLI TRANSFORMATSIYA QILISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING IQTISODIY MEXANIZMI: DH-ROI-EM MODELI ASOSIDA 353
Omonov Olim Murodullaevich

РИСКИ ЛИКВИДНОСТИ ПРИ ОБЕСПЕЧЕНИИ ТРАНСГРАНИЧНЫХ ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ 355
Садыков Азиз Миршарапович
THE ROLE OF TECHNOLOGY IN RESTAURANTS AND ENHANCING OFFERINGS FOR TOURISTS 358
Freshta Qayoumi
INVESTITSIYA FAOLLIGI MINTAQAVIY IQTISODIY XAVFSIZLIK OMILI SIFATIDA 360
Islamov Anvar Ashirqulovi
ASSESSING DIGITAL MATURITY IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: AN INTEGRATED FRAMEWORK APPROACH 363
Berdiyev Temurbek Makhmudullo ugli
SANOAT TARMOG‘INI IQTISODIY RIVOJLANTIRISH VA UNDAN SAMARALI FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI 363
Ne’matov Shoxruxbek Ma’murjon o‘g‘li
CHANGES IN TEXTILE INDUSTRY OUTPUT AND THE FACTORS INFLUENCING IT 367
Xushvaqtov Shuhrat Abduraufovich
TIJORAT BANKLARI MOLIYAVIY HISOBOTI AUDITINING NAZARIYMETODOLOGIK ASOSLARI 371
Ibragimov Nodirbek Baxodir o‘g‘li
O‘ZBEKISTONDA TIJORAT BANKLARI AUDITINING HUQUQIY-ME’YORIY ASOSLARI VA HOZIRGI HOLATI 373
Ibragimov Nodirbek Baxodir o‘g‘li
KAM XARAJATLI TASHUVCHILAR MODELINING MOHIYATI 376
Suyunov Alisher
O‘ZBEKISTONDA EKOLOGIK MEHMONXONALAR FAOLIYATINING SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA HORIJIY TAJRIBANI QO‘LLANILISHI 379
Abidova Dilfuza Igamberdievna
ЦИФРОВИЗАЦИЯ В ТУРИЗМЕ КАК ФАКТОР ТРАНСФОРМАЦИИ СПРОСА И ПРЕДЛОЖЕНИЯ 382
Абидова Дилфуза Игамбердиевна
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA TIJORAT BANKLARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI BAHOLASH 385
M. M. Abdurahmanova
ERKIN IQTISODIY ZONA ISHTIROKCHILARIGA BERILGAN SOLIQ IMTIYOZLARI 389
Davlayev G‘olib Ashurovich
KIMYO SANOATI KORXONALARIDA YASHIL TRANSFORMATSIYA VA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHNING ILMIY-AMALIY JIHATLARI 392
Xaydarova Kamola Axinjanovna
ERKIN IQTISODIY ZONALARDA FAOLIYAT YURITUVCHI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI ZAMONAVIY INFRATUZILMA BILAN TA’MINLASHNING HUQUQIY VA IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH 395
Davlayev G‘olib Ashurovich
O‘ZBEKISTONDA QURILISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI VA INSTITUTSIONAL ISLOHOTLAR 398
Asadova Maftuna Sa’dullayevna
YASHIL IQTISODIYOTNI MOLIYALASHTIRISH ORQALI IQTISODIYOT SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO‘LLARI 401
Xolikov S.X.
YASHIL IQTISODIYOTNI MOLIYALASHTIRISH ORQALI IQTISODIYOT SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO‘LLARI 404
S.X. Xolikov
DAROMADLAR VA XARAJATLARNI BOSHQARISH KONSEPSIYALARI VA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR 408
Aymuxammedova Amina Kakajanovna
QISHLOQ XO‘JALIGI AGROTEXNOLOGIYALARINI MOLIYALASHTIRISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH 411
Jollibekov Vladimir Baxtiyarovich

TOWARDS A GREEN ECONOMY IN UZBEKISTAN: REGIONAL DEVELOPMENT AND ENVIRONMENTAL CHALLENGES 413
Khakimdjanova Surayyo Khabibullayevna

TOWARD RESPONSIBLE HYDROCARBON DEVELOPMENT: SUSTAINABILITY AND ENVIRONMENTAL ACCOUNTABILITY 417
Kudratkhodjaeva Ziyoda Kamol kizi

MINTAQAVIY IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHNING INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI 420
Islamov Anvar Ashirqulovich

O'ZBEKISTON SANOAT TARMOG'INING HOZIRGI HOLATI VA IQTISODIY KO'RSATKICHLARI DINAMIKASI 423
Ne'matov Shoxruxbek Ma'murjon o'g'li

TIJORAT BANKLARINING ONLAYN XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING XALQARO TAJRIBASI 427
Jumaniyozova M. Y.

HAVO TRANSPORTIDA YUK TASHISH BOZORIDA KICHIK TADBIRKORLIKNING TASHKILIY-HUQUQIY SHAKLLARI: GSA/ GSSA AGENTLIK HAMDA EKSPEDITORLIK MODELLARI TAHLILI 430
Anvarova Dilfuza Abdusattor qizi

RAQAMLI PLATFORMALAR VA IJTIMOIY MEDIA TARMOQLARINING TURIZM SOHASIDA ISTE'MOLCHI XATTIHARAKATLARIGA TA'SIR MEXANIZMLARI 435
Jumayev Bobomurod Nurmaxmat o'g'li

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ELEKTRON XIZMATLARNING ISTIQBOLLARI VA TAHLILI 438
Otaboyev Nodirbek Oybek o'g'li

QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARIDA EKOLOGIK AKTIVLAR VA INVESTITSIYALAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH 441
Mirzaev Komiljon Abdullajonovich

BIOLOGIK AKTIVLARNI HAQQONIY QIYMATDA BAHOLASHNING KO'P OMILLI MODELI VA ULARNI BUXGALTERIYA HISOBIDA AKS ETTIRISH MASALALARI 444
Axmetova S. S.

YASHIRIN IQTISODIYOTNING VUJUDGA KELISH OMILLARI VA SABABLARINING NAZARIY ASOSLARI 448
Raxmonov Azizjon Sadullayevich

BOJXONA IMTIYOZLARI SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY YONDASHUVLARIVA XALQARO TAJRIBASI 455
Latipov Jahongir Shavkatovich

QURILISH SANOATI KORXONALARIDA IQTISODIY SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARINING TARKIBI VA ULARGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI 459
Asadova Maftuna Sa'dullayevna

MARKAZIY OSIYO MAMLAKATLARI IQTISODIY TIZIMLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING DINAMIKASI VA USTUVOR YO'NALISHLARI 463
Karimov Odiljon Boqiyevich

SOLIQ NAZORATINI TRANSFORMATSIYA QILISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI 466
Donaboyev Dostonbek Xusan o'g'li

QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARIDA BOSHQARUV TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISHNING STRATEGIK TENDENSIYALARI 468
Kutbitdinova Moxigul Inoyatovna

TIJORAT BANKLARIDA DEPOZIT SIYOSATINI SHAKLLANTIRISHNING KONSEPTUAL YONDASHUVLARI 471
Abduganiyev Shoxruxbek Shavkatbek o'g'li

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA XUSUSIY TIBBIYOT TASHKILOTLARIDA XARAJATLAR BUXGALTERIYA HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH VA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA’MINLASH 476
Primkulova Zilola Abrorovna

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIBBIY XIZMATLAR XARAJATLARINING BUXGALTERIYA HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH VA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI MUSTAHKAMLASH 480
Shamsikulova Moxina bonu Furkatovna

MIGRATSIYA JARAYONLARINI BOSHQARISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH 483
Yoqubjon Toxirov

FORSAYT TEXNOLOGIYASI ORQALI TA’LIM MUASSASASI RAHBAR XODIMLARNING MA’NAVIY QIYOFASINI SHAKLLANTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH 487
Nuriyeva Umida Buribayevna

PROJECT-BASED ORGANIZATIONS UCHUN KOMPETENSIYAGA ASOSLANGAN KADRLAR SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH 491
Qarshiboyev Jasur Fazliddin o‘g‘li

SUG‘URTA SHARTNOMASINING HAYOTIY SIKLI BO‘YICHA XARAJATLARNI GURUHLASH MASALALARI 494
Murodov Habibullo Qodir o‘g‘li

TIJORAT BANKLARI RESURSLARI TARKIBIDA AHOLI OMONATLARI ULUSHINI OSHIRISH ISTIQBOLLARI 498
Melikov Otabek Maxmadaminovich

“MUVAFFAQIYATLI HARAKATLAR” (SUCCESSFUL EFFORTS) USULI ASOSIDA GEOLOGIYAQIDIRUV XARAJATLARINI KAPITALLASHTIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH 500
Rizayev Nurbek Qodirovich
Izbasarov Bahodir Ergashevich

BIZNESDA RISKLARNI BOSHQARISHNING NAZARIY ASOSLARI 504
Abdukarimova Muslima Abduaziz qizi

AHOLINI IJTIMOIY HIMOYA QILISH IJTIMOIY INSTITUTINING MOHIYATI, ROLI VA AHAMIYATI 507
Abdullayeva Sayyora Aleksandrovna

MAXSUS IQTISODIY VA SANOAT ZONALARIDA KO‘P TARMOQLI KORXONALAR FAOLIYATINI BOSHQARISHDA ILG‘OR XORIJIY TAJRIBALAR VA MODELLARDAN FOYDALANISH 510
Xusanova Malohat Mingnorovna

XIZMATLAR SOHASIDA INNOVATSION FAOLIYATNING NAZARIY MODELI VA ILMIY YONDASHUVLARI 513
Abikayumov Bekzod Turdiniyozovich

TEMIR YO‘L TRANSPORTIDA BOJXONA NAZORATI VA RASMIYLASHTIRUVINI RAQAMLASHTIRISH: ERISHILGAN NATIJALAR, STATISTIK TAHLIL VA USTUVOR YO‘NALISHLAR 517
Berdiyev Abbos

THE RELATIONSHIP BETWEEN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT PRACTICES AND ACADEMIC STAFF WORK EFFICIENCY 522
Sultonboyeva Munira Bahodirovna
Sultanova Kamila Muktorali kizi

FEATURES OF INVESTMENT BEHAVIOUR IN THE CONTEXT OF FINTECH DEVELOPMENT 527
Karimova Nurjakhon Olim kizi

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONIDA TADBIRKORLIK FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSIYALARNING ROLI..... 532
Amirov Otabek Xudoyberdi o'g'li

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONIDA TADBIRKORLIK FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSIYALARNING ROLI

Amirov Otabek Xudoyberdi o‘g‘li
Hamkorbank ATB Universal bank xizmatlari ofisining iste’mol krediti menejeri
E-mail: amirovotabek1999@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur tezisda raqamli transformatsiya sharoitida tadbirkorlik faoliyati samaradorligini oshirishda innovatsiyalarning o‘rni va ahamiyati ilmiy-nazariy jihatdan tahlil qilingan. Tadqiqotda raqamli texnologiyalar va innovatsion yondashuvlarni joriy etish, shuningdek, biznes jarayonlarini modernizatsiya qilish orqali tadbirkorlik subyektlarining raqobatbardoshligini oshirish mexanizmlari yoritilgan. Innovatsiyalarning iqtisodiy samaradorlikka ta’siri tizimli yondashuv asosida baholangan.

Kalit so‘zlar: raqamli iqtisodiyot, raqamli transformatsiya, innovatsiya, tadbirkorlik, samaradorlik, raqobatbardoshlik.

Abstract. This thesis provides a scientific and theoretical analysis of the role and significance of innovation in enhancing the efficiency of entrepreneurial activity in the context of digital transformation. The study examines mechanisms for improving the competitiveness of business entities through the introduction of digital technologies and innovative approaches, as well as the modernization of business processes. The impact of innovation on economic efficiency is assessed using a systematic approach.

Keywords: digital economy, digital transformation, innovation, entrepreneurship, efficiency, competitiveness.

Аннотация. В данном тезисе с научно-теоретической точки зрения проанализированы роль и значение инноваций в повышении эффективности предпринимательской деятельности в условиях цифровой трансформации. В исследовании рассмотрены механизмы повышения конкурентоспособности субъектов предпринимательства посредством внедрения цифровых технологий и инновационных подходов, а также модернизации бизнес-процессов. Влияние инноваций на экономическую эффективность оценено на основе системного подхода.

Ключевые слова: цифровая экономика, цифровая трансформация, инновации, предпринимательство, эффективность, конкурентоспособность.

KIRISH

Hozirgi kunda raqamli transformatsiya jarayonlari iqtisodiyotning barcha sohalariga chuqur kirib borib, tadbirkorlik faoliyatining yangi shakl va mexanizmlarini yuzaga keltirmoqda. Bunday sharoitda tadbirkorlik samaradorligini oshirish dolzarb masalalardan biri bo‘lib, innovatsiyalar ushbu jarayonning muhim omili sifatida namoyon bo‘lmoqda.

Innovatsiyalar raqamli texnologiyalar asosida biznes jarayonlarini optimallashtirish, xarajatlarni kamaytirish va raqobatbardoshlikni oshirish imkonini beradi. Shu bois raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsion yondashuvlar tadbirkorlik faoliyati samaradorligini ta’minlashda muhim ahamiyatga ega. Mazkur tezisning maqsadi raqamli transformatsiya jarayonida tadbirkorlik faoliyati samaradorligini oshirishda innovatsiyalarning rolini qisqa va tizimli tarzda yoritishdan iborat.

Raqamli iqtisodiyot, innovatsiyalar va tadbirkorlik samaradorligi masalalari ko‘plab xorijiy va mahalliy olimlar tomonidan o‘rganilgan. Xususan, J. Schumpeter innovatsiyalarni iqtisodiy rivojlanishning asosiy harakatlantiruvchi kuchlaridan biri sifatida talqin qilib, tadbirkorlik faoliyatida yangi kombinatsiyalar yaratishning ahamiyatini asoslab bergan. P. Drucker esa innovatsiyani tadbirkorlikning ajralmas elementi sifatida ko‘rib, uni samaradorlikni oshirishga xizmat qiluvchi muhim vosita sifatida baholagan.[1]

1 Schumpeter, J.A. *The Theory of Economic Development*. — Harvard University Press, 1934. https://www.hup.harvard.edu/books/9780674879904

Zamonaviy tadqiqotlarda raqamli transformatsiya jarayonlariga alohida e'tibor qaratilmoqda. M. Porter raqobat ustunligini shakllantirish va uni barqaror saqlash mexanizmlarini tahlil qilgan. Shuningdek, OECD va Jahon banki hisobotlarida raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsiyalarni joriy etish tadbirkorlik subyektlarining unumdorligini oshirishga ko'maklashuvchi muhim omillardan biri ekanligi qayd etilgan.[2]

Mahalliy iqtisodchi olimlar ham innovatsion rivojlanish va tadbirkorlik samaradorligi masalalarini o'rganib, innovatsiyalarni iqtisodiy o'sish va raqobatbardoshlikni oshirishning muhim omili sifatida baholaganlar. Shu bilan birga, raqamli transformatsiya sharoitida innovatsiyalarning tadbirkorlik samaradorligiga ta'sirini kompleks baholash masalalari qo'shimcha ilmiy tadqiqotlarni talab qiladi. Mazkur holat ushbu yo'nalishdagi tadqiqotlarni yanada rivojlantirish zarurligini ko'rsatadi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalari raqamli transformatsiya jarayonlarining jadallashuvi tadbirkorlik faoliyati samaradorligiga ijobiy ta'sir ko'rsatishini ko'rsatmoqda. 2025-yil holatiga ko'ra, O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotning YAIMdagi ulushi taxminan 5–6 foizga yetgani qayd etilmoqda. Shu bilan birga, internetdan foydalanuvchilar sonining 35 milliondan oshgani tadbirkorlik subyektlari uchun raqamli platformalardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirmoqda.

Statistik ma'lumotlar tahliliga ko'ra, 2020–2025-yillar davomida elektron tijorat hajmi yiliga o'rtacha 25–30 foizga o'sib borgan. Mazkur tendensiya innovatsion yondashuvlar va raqamli texnologiyalarni joriy etgan korxonalarda savdo hajmi hamda daromadlarni oshirish imkoniyatlari kengayayotganini ko'rsatadi. Ayrim tahlillarga ko'ra, raqamli platformalar orqali faoliyat yuritayotgan kichik biznes subyektlarida mehnat unumdorligi an'anaviy faoliyat shakllariga nisbatan 1,3–1,5 baravar yuqori bo'lishi mumkin.[3]

Shuningdek, innovatsion faoliyat bilan shug'ullanuvchi korxonalar ulushi 2025-yilda 18–20 foiz atrofida shakllangani qayd etilmoqda. Bu ko'rsatkich 2020-yilga nisbatan ijobiy o'sish mavjudligini ifodalaydi. Innovatsiyalarni joriy etish natijasida ishlab chiqarish xarajatlarini o'rtacha 10–15 foizga kamaytirish hamda mahsulotlarning raqobatbardoshligini oshirish imkoniyatlari yuzaga kelmoqda.[4]

Tahlillar raqamli transformatsiya va innovatsion faoliyat o'rtasida o'zaro ijobiy bog'liqlik mavjudligini ko'rsatadi. Ular tadbirkorlik faoliyati samaradorligini oshirishga xizmat qiluvchi muhim omillar hisoblanadi. Ayniqsa, raqamli texnologiyalar asosida biznes jarayonlarini avtomatlashtirish, marketing faoliyatini raqamlashtirish va ma'lumotlar tahliliga asoslangan boshqaruv qarorlarini qabul qilish korxonalar faoliyati samaradorligini oshirishga ko'maklashadi.

Umuman olganda, olib borilgan tahlillar raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsion faoliyatni rivojlantirish tadbirkorlik subyektlarining barqaror o'sishiga va yuqori iqtisodiy natijalarga erishishiga xizmat qilishini ko'rsatadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari raqamli transformatsiya sharoitida innovatsiyalar tadbirkorlik faoliyati samaradorligini oshirishning muhim omillaridan biri ekanligini ko'rsatadi. Raqamli texnologiyalarni joriy etish biznes jarayonlarini optimallashtirish, xarajatlarni kamaytirish va mehnat unumdorligini oshirish orqali korxonalarning raqobatbardoshligini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Shuningdek, innovatsion yondashuvlardan foydalanish tadbirkorlik subyektlariga yangi bozor segmentlariga kirish, mahsulot va xizmatlar sifatini yaxshilash hamda barqaror iqtisodiy o'sishga erishish imkonini beradi. Raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsiyalarni keng joriy etish tadbirkorlik faoliyati samaradorligini oshirish bilan birga, mamlakat iqtisodiy rivojlanishining muhim omillaridan biri sifatida namoyon bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Schumpeter, J. A. *The Theory of Economic Development: An Inquiry into Profits, Capital, Credit, Interest, and the Business Cycle* / J. A. Schumpeter. — Cambridge, MA : Harvard University Press, 1934. — 255 p.
2. Drucker, P. F. *Innovation and Entrepreneurship: Practice and Principles* / P. F. Drucker. — New York : Harper & Row, 1985. — 277 p.
3. Porter, M. E. *Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance* / M. E. Porter. — New York : Free Press, 1985. — 557 p.
4. Porter, M. E. Strategy and the Internet / M. E. Porter // *Harvard Business Review*. — 2001. — Vol. 79, No. 3. — P. 62–78.

2 OECD. *Digital Economy Outlook 2024*. — OECD Publishing, 2024. https://www.oecd.org/digital/digital-economy-outlook/
3 O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi. *Raqamli iqtisodiyot va AKT ko'rsatkichlari*. https://stat.uz
4 IMF. *World Economic Outlook Database 2025*. https://www.imf.org/en/Publications/WEO/weo-database

5. OECD. *OECD Digital Economy Outlook 2024. Volume 1: Embracing the Technology Frontier*. — Paris : OECD Publishing, 2024. — 161 p. — DOI: 10.1787/a1689dc5-en.
6. World Bank. *Digital Progress and Trends Report 2023* [Elektron resurs]. — Washington, DC : World Bank, 2024. — DOI: 10.1596/978-1-4648-2049-6. — URL: https://www.worldbank.org/en/publication/digital-progress-and-trends-report (murojaat sanasi: 04.08.2026).
7. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 6-iyuldagi PF-165-son «2022–2026-yillarda O‘zbekiston Respublikasining innovatsion rivojlanish strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida»gi Farmoni [Elektron resurs] // Qonunchilik ma’lumotlari milliy bazasi. — URL: https://lex.uz/docs/6102462 (murojaat sanasi: 04.08.2026).
8. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 7-maydagi PQ-3698-son «Iqtisodiyot tarmoqlari va sohalariga innovatsiyalarni joriy etish mexanizmlarini takomillashtirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida»gi qarori [Elektron resurs] // Qonunchilik ma’lumotlari milliy bazasi. — URL: https://lex.uz/docs/3723561 (murojaat sanasi: 04.08.2026).

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA SUN'IY INTELLEKT

Ilmiy elektron jurnal

(MAXSUS SON)

Bosh muharriri: Mo‘minov Baxodir Boltaevich

Bosh muharrir o‘rinbosari: Nasimov Rashid

Muharrir: Ulug‘ova Baxtiniso Norpulatovna

Musahhih: Ulug‘ova Baxtiniso Norpulatovna

Dizayner: Egamberdiev Elyor

“Raqamli transformatsiya va sun'iy intellekt” jurnali 23.10.2020-yildan
O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№1124 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

LOGIN
DATA